

Beszámoló a Fakopács műhely munkájáról

December végén a Fakopács tábor résztvevői háromnapos foglalkozáson vehettek részt a Bolyai Farkas Alapítvány szervezésében, a Tisza-part - Alvég Helyi Közösség tanácstermében a Bethlen Gábor Zrt támogatásával.

A tábor szervezésének ötlete azért merült föl, mert az iskolai oktatásban a famegmunkálásra és fafaragásra különösen kevés alkalom nyílik. A foglalkozásokat kisiskolások kezűgyességének fejlesztése érdekében szerveztük, valamint, hogy legyen lehetőségük a famegmunkáló szerszámok, gépek, alpműveletek, mozdulatok megismerésére, begyakorlására is, úgy, hogy azt felnőttektől, hozzáértőktől sajátíthatják el. A műhelymunka jó hangulatban zajlott és reményeim szerint a résztvevő gyerekek kedvet kaptak a fafaragás otthoni folytatására is. (Azóta ez már bebizonyosodott.) A Fakopács táborban szerzett tapasztalat ötlet lehet talán a későbbi pályaválasztáskor is, vagy csak kedvtelésből is, hobbiként is visszatérhetnek a most tanultakhoz. Számomra öröm volt velük lenni és látni, hogyan alakul a fa a kezeik között!

A téma a mézeskalács ütőfa volt. Valamikor régen - és mostanában ez a módszer újra divatba jött - a mézeskalácsot ütőfával készítették. A kifaragott - kimélyített fa mintába belenyomták a mézeskalács tésztáját és kiütve belőle, rakták tepszibe és sütötték meg.

A Fakopács tábor három napig tartott. 2018. december 26-án reggel 9-kor érkeztek a gyerekek és az eligazítás, néprajzi, történeti beszámoló-útmutató után a szerszámokkal, gépekkel is megismerkedtek. A gyerekek a netről letöltött mézeskalács ütőfa képek alapján rajzolták elő a mintákat. Igaz, gyerekkézzel rajzolva és faragva nem egészen pontos a minta, de mindenki legalább három ütőfát készített és a harmadikon már szemmel látható volt az ügyesebb, pontosabb munka. A körfűrész, véső, kalapács, dörzspapír, csiszológép, egyéb szerszámok és eszközök használatát szakértőtől, fafaragó mestertől tanulhatták meg, úgy, hogy a gyerekek maguk is dolgoztak a szerszámokkal. Délelőtt 11-kor érkezett az uzsonna, majd folytatódott a munka délután 2-ig, amikor hozták az ebédet. Ebéd után még délután 4-ig faragtunk tovább.

Másnap, december 27-én szintén reggel 9-kor érkeztek a kis fakopácsok és folytatták az előző napon megkezdett munkát, 11-kor uzsonna, faragás, 2-kor ebéd, majd faragás 4-ig. A Fakopács tábor harmadik napján, december 29-én meglepetéssel vártuk a gyerekeket: akinek elég szépen lecsiszolt, tiszta felületei alakultak ki a mézeskalács ütőfáján, annak kipróbáljuk a mintáját és sütünk vele mézeskalácsot! Na lett is nagy igyekezet! Ment a munka ezerrel! A Fakopács műhely minden kis faragója belendült és kopogott ahogy csak tudott. Hamarosan mindenki ütőfája símán, tisztárcsiszoltan várta a próbát! Elkészítettük a tésztát, megformáztuk az ütőfa segítségével, megsütöttük és kíváncsian vártuk az eredményt. A mézeskalács még finomabb lett mint egyébként, mert a saját készítésű ütőfa finomabbá tette!

A gyerekek kezűgyességének, ízlésvilágának, munkaszokásainak, anyagismeretének és eszközismeretének fejlesztése szemmel láthatóan valósult meg a Fakopács táborban. Öt gyerek részvételére számítottunk, de minden nap legalább heten, néha nyolcan is voltak

és a legkisebb is nagy igyekezettel dolgozott. Minden gyerek legalább három ütőfát készített el, amit hazavihetett, hogy otthon is használják kalácsformázásra.

A tábor hangulatáról annyit, hogy az egyik kis fakopács dudorászni kezdett munka közben, és mivel a dalt a többiek is ismerték, rázendítettek mindannyian, közben pedig vésővel dolgozgattak az asztalra szorított fadarabokon...

A régi magyar hagyományos mézeskalácsos mesterség mintáinak felhasználása által a gyerekek kicsit bekukkanthattak a népi iparművészet berkeibe is.